

על 2 מתן 2.

סגנון 10

מזכירות הממשלה

ש מ ר

פרוטוקול
ישיבת הוועדה לענייני התיישבות המשותפת
לממשלה ולהסתדרות הציונית

כ' באייר תשל"ז - 8.5.77

נכחו: חברי הוועדה - השרים :
י. גלילי - יו"ר, א. אוזן, י. אלון,
א. ידלין, ח.י. צדוק, מ. קול,
ש. רוזן.

נציגי ההסתדרות הציונית העולמית :
ח. פינקלשטיין, מ. קרונה, ע. שפירא.

נעדרו: חברי הוועדה - השרים :
ש. הלל, ש. פרס, י. רבינוביץ.

נציגי ההסתדרות הציונית העולמית :
י. אלמוגי, מ. בר-און, א.ל. דולצין,
ר. ויץ, ר. יגלום, מ. קירשבלום,
י. קלארמן, א. שנקר.

-	ש. אבני
-	י. אדמוני
-	ר. איילנד
-	י. דרכסלר
-	א. ליטן
-	א. מקובר
-	מ. נצר
-	ח. צבן
-	מ. ריבלין
-	ש. שירן
-	משרד השכון
-	המחלקה להתיישבות, הסוכנות היהודית
-	מנהל כללי, משרד החקלאות
-	מינהל מקרקעי ישראל
-	משרד האוצר
-	לשכת השר י. גלילי
-	משרד הבטחון
-	משרד החקלאות
-	הסוכנות היהודית
-	משרד האוצר

מיכאל ניר - המשנה למזכיר הממשלה

סדר היום :
הת/11 תכנית המפעל הדרומי
הת/12 מרכז שירותים לדרוזים בגליל
א' 28
א' 28

. / תכנית

בפרוטוקול זה 29 דפים

רשמי: אור דוק

הח/11. תכנית המפעל הדרומי.

השר י. גלילי :

רבותי, אני זימנתי את הישיבה הזו,

על מנת לדון בנושא מבעוד זמן, בטרם

יתגבשו עובדות ציבוריות מכח סמכותם הכל יכולה של אמצעי התקשורת, כאשר יותר מכל ממשל חיצוני אחר יכולים לכפות פתרונות והחלטות על הממשלות.

על-מנת שאנו נדון בנושא של קדום

המפעל הדרומי, ההחלטה האופרטיבית שאנחנו מביאים היא - אישור לקדם את המחקר והפיתוח בנדון. בשעתו, ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות העביר לכל החברים את החוברת על המפעל הדרומי, שמצביעה על המגמה ליישב את המרחב המשתרע בחבל רפיח, מחוף הים עד נחל סיני, וממערב - עד באר-שבע וקדש ברנע, בתכנית נרחבת של עד 120 ישובים, על-יסוד טיפוס של משק ספציפי, מתאים לתנאי הקרקע, האקלים, אפשרויות היצוא והשיווק. וממז, המחלקה להתיישבות והגופים המתאימים במשרד החקלאות עובדים בנושא הזה בתחום המחקר.

בשעתו התייעצו גם עם מומחים מחו"ל,

והדברים התקדמו כך כדי שלב שחיוני להביא לידיעת ועדת השרים את עיקרה של המגמה ההתיישבותית הזו כדי לתת אישור למגמה הרעיונית המרכזית של התכנית, ואף להקציב את הסכומים הדרושים למחקר ולפיתוח.

אני רוצה להזכיר לכם, כי בטרם אושרה

תכנית כללית כזו, אנחנו החלטנו על סדרת ישובים, מהם שכבר קמו, מהם שהחלטנו על הקמתם, שהם משתלבים בתכנית המפעל הדרומי. כוונתי ל-9 הישובים הקיימים בחבל רפיח, שהם : שדות, נתיב העשרה, אוגדה, דיקלה, סופה, ניר אברהם, נצח חזני, נח"ל סיני, שדה ניצן. כמו כן ישנם 5 ישובים בשלבי הקמה, שהם : קטיף ב', פריאל, תלמי-יוסף, חולית וחרובית - שהוחלט על איזרוחה ביולי שנה זו. ולאחרונה, במסגרת 25 הישובים שהחלטנו על הקמתם, החלטנו גם על

השר י. גלילי

הקמת תשתית ל-5 ישובים, והם - קטיף ג', קטיף ד', קטיף ה', שדות ז', שדות ח' - ישובים שלגביהם הוחלט לפי שעה על תשתית, וטרם ניתן להם שם וטרם יועדו להם גרעינים. לפי שעה זו הכשרת קרקע.

דו"ח ביניים של צוות שעוסק בתכנון

המפעל הדרומי, ממליץ על פיתוח מואץ, הכולל הקמת 20 ישובים. בעצם, הושימה שאני קראתי בפניכם מכסה 19 ישובים מתוך 20.

כאשר מדובר במחקר ופיתוח - ואתם תשמעו תיכף פרטים בנידון - אין הכוונה בלבד לעבודה משרדית של מהנשטים, אלא זה קשור גם בניסויים בשטח וגם בעבודה מדעית. זוהי תכנית עבודה ל-3 שנים, שהיא צריכה לעלות כ-30 מליון לירות. מזה, ההצעה להקצבה השנה היא 16 מליון לירות.

אני מציע שנשמע תחילה את עיקרי הדברים

מפי מר י. אדמוני ואולי גם מצבן. לאחר מכן נשאל שאלות. ואני אומר לכם מראש, כדי שלא תחשדו בי בחפזנות יתרה, כאילו אני בא עכשיו לבקש אישור על תכנית נרחבת, מפורטת ואופרטיבית, ההצעה לסיכום שאני אביא היא כזו :

1. הוועדה רושמת לפנייה את המגמה הכללית של תכנית המפעל הדרומי.
2. היא מחליטה להאיץ את פעולות המחקר והפיתוח הקשורות בהגשמת התכנית הזו.
3. התכנית האופרטיבית תובא להחלטת ועדת השרים לענייני התיישבות.
4. כל החלטה על הקמת ישובים נוספים על אלה שהוחלט כבר על הקמתם, תתקבל בדרך המקובלת (החלטה על הקמת הישוב - במליאת וועדת השרים לענייני התיישבות. קביעת הגוף המתיישב - החלטה בוועדה א הבינתנועתית בראשות ח. גבתי).

5. להביא, תוך חודש ימים, לאישור הוועדה שלנו, את ההצעה לשיקום בדואים בשטח התפיסה - דבר שאנו חייבים בו וטרם פתרנו אותו.

השר י. גלילי

6. התכנית המלאה שתובא לאישור וועדת השרים תביא במנין את סיפוק צרכי התושבים המקומיים. (לפי הנתונים שיש לי, בכל השטח הזה של כ-1,250 - 1,500 מליון דונם, יש כ-1,200 - 1,300 משפחות בדואיות.)

7. לפעול באמצעות המחלקה להתיישבות ובשיתוף התנועות ההתיישבותיות להכנת כח-אדם לישובים שיוחלט על הקמתם (לרבות הקמת מחנה קליטה ומעבר לגרעינים).

8. לממש את סלילת כביש ימית - קטיף.

בבקשה אדמוני, אח"כ יהיה מקום להערות

ושאלות.

האם יהיה דיון מיוחד, או שנשמע עכשיו
דיווח לגבי הספקת המים?

סגן רה"מ י. אלון :

נשמע עכשיו, זה קשור.

השר י. גלילי :

תכנית המפעל הדרומי רשומה בחוברת שהוגשה

מר י. אדמוני :

על-ידי ראש המחלקה להתיישבות, באוגוסט

1975. התכנית הזו מדברת על פיתוח כל המרחב שבין באר-שבע ממזרח,

לבין ימית - אל-עריש במערב, לבין אזור חלוצה בואכה קדש-ברנע מדרום.

התכנית הרעיונית שהוגשה דיברה על פיתוח

משקים בשתי מגמות :

1. מגמה אינטנסיבית. כלומר, בעיקר בגידולים חסויים שתוצרתם

ליצוא, שניתנים לגידול באזור מסויים. האזור הזה מוגדר בטיב

קרקעות ובאקלים נוח, מתאים. (לא כל המרחב מתאים לגידולים

מר י. אדמוני

הללו). ובפיתוח משקים שצריכים להחליף יבוא בעיקר בגידולי גרעינים. גרעיני היטה, שמן וכו'.

במסגרת התכנית הרעיונית שהוגשה בזמנו על-

ידי ראש המחלקה, דובר על הקמת 110 ישובים, מהם, כ-50 ישובים בטיפוס של ישובים על גידולים אינטנסיביים, ויתרם ישובים מפוססים על גידולים אקסטנסיביים. המספרים הכוללים שהוגשו בתכנית או שנכללו בתכנית, דיברו על האלמנטים כדלהלן, ואני חושב שהם פחות או יותר מסכמים את מה שהיה כלול בתכנית.

ימית, זה אקסטנסיבי או אינטנסיבי?

מר ע. שפירא :

זו עיר. מרכז אזורי עירוני.

השר מ. קול :

השטח שבו מדובר, כולו, הוא שטח של

מר י. אדמוני :

1.25 מליון דונם. שזה השטח שנסקר.

פה במפה הנמוכה אתם רואים את סקר הקרקע שנעשה, פחות או יותר, בכל השטחים, ב-מליון ורבע הדונם, כדי לקבוע את טיבעם ואת התאמתם לגידולים השונים. כאשר על-גבי מפת יעוד הקרקעות כפי שהיא מופיעה פה מסומנים גם ממצאים אקלימיים. כתוצאה מהממצאים האקלימיים נקבע הקו הכחול המרוסק שאתם רואים פה על-גבי המפה, שהוא בעצם קובע את תחום האזור שבו אפשר לגדל גידולים אינטנסיביים. כל מה שנמצא ממזרח לקו הכחול הוא אזור, שמבחינת טיב הקרקע, ובעיקר מבחינה אקלימית, איננו מתאים לגידולים האינטנסיביים ולכן הוא מיועד למערכת הגידולים האקסטנסיביים.

עכשיו, לפי התכנית הראשונית, מכלל השטח

של 1.25 מליון דונם, דובר על כך שכרבע מליון דונם, בסה"כ, יהיו

מעובדים ע"י הישובים בטיפוסי המשק השונים, כשהמשק האינטנסיבי

מבוסס על יחידת קרקע מצומצמת, של בערך כ-10 דונם ליחידה, על-מכסת

מר י. אדמוני

מים מצומצמת של כ-5,000 קוב מים ליחידה. והמשק האכסטנססיבי מבוסס על שטח הרבה יותר גדול של 80 דונם ליחידה, וזו כמות מים יותר גדולה.

כדי לספק את המים לתכנית הזו, הוצעו

2 אלמנטים :

1. כור התפלה להתפלת מי ים, שצריך לספק בעיקר את המים המתוקים לצורך המעורר האינטנססיבי.
2. והולכת מי הקולחים של מרכז הארץ שצריכים לשמש בעיקר את גידולי הגרעינים. כי המי הקולחים אינם מים שמתאימים לגידולים האינטנססיביים, אלא הם מים שצריכים לשמש יותר את גידולי הגרעינים.

התכנית הזו היתה תכנית כללית. כפא

שנאמר ע"י היו"ר, מומחה מבחוץ בדק את התכנית הזו ואמר שכל אחד מהאלמנטים שבה מחייב בדיקה. כלומר, אי-אפשר לקבל את התכנית הזו כפי שהיא, אלא כל אחד מהאלמנטים שבה מחייב בדיקה. ז"א, אלמנט הספקת המים, אלמנט הגידולים החסויים, אלמנט השיווק של התוצרת בכמויות הללו, האלמנט המיוחד של הגידולים של הגרעינים שהיה בנוי על יבולים כפולים מהיבול של היום ועל טכנולוגיה שונה לגמרי מהטכנולוגיה המקובלת היום וכו'.

על בסיס הצעת המומחה התקיים דיון

בראשותו של יצחק רבין, ובעקבות הדיון הזה, שר החקלאות וראש המחלקה להתיישבות מינו ועדה פנימית לקיום בדיקה ראשונית של ההצעה. הועדה הכינה דו"ח ביניים, בינתיים, ובדו"ח הביניים שלה היא קובעת מספר דברים :

א. שבינתיים אין בסיס כלכלי להחלטה על הקמת הישובים המבוססים על גידולי הגרעינים.

מר י. אדמוני

מאידך, יש מגמה חיובית לגבי הישובים המוצעים להקמה על בסיס
הגידולים האינטנסיביים.

במספר כל כך גדול?

השר מ. קול :

לא, אבל כדי ללמוד את בעית הגידולים

מר י. אדמוני :

האינטנסיביים, בעיקר את ענין האגרו-

טכניקה ואת ענין השיווק, יש צורך להקים מערכת מחקר מסועפת ומפורטת
כדי שבאמת אפשר יהיה לתת תשובות הרבה יותר ברורות לגבי מה צריך
לגדל, איך לגדל ואיך לשווק והאם יהיה שיווק.

המערכת הזו של המחקר הוכנה ע"י מנהל

המחקר החקלאי. נעשתה עבודה יסודית. מנהל המחקר החקלאי גם נערך

לביצוע התכנית הזו, מבחינת הקצאת כח האדם שלו מתוך המערכות הפנימיות
של המחקר. פה כדאי לציין כי באמת המחקר נרתם לענין הזה, על

כל מחלקותיו, כאשר הצעה ראשונה כבר נדונה במשרד החקלאות

בהשתתפותינו ומגמותיה אושרו לביצוע. מבחינתנו, כאמור, יש אפשרות

מעשית להתחיל במערך המחקר הזה מייד, עם צוות חוקרים טוב, שיכול

באמת תוך 3 שנים לתת לנו תשובות די ברורות לגבי אותו הקטע

הספציפי המתייחס לגידולים האינטנסיביים.

עכשיו, הועדה הזו, במסגרת עבודתה,

גם התייחסה לבעיה - איך אפשר וצריך ללכת בפיתוח האזור הזה, עד

שנקבל את תוצאות המחקר. הועדה הציעה 2 הצעות חליפות :

הצעה אחת אומרת : הבא נשלים את הפיתוח של הישובים הקיימים ולא

נלך להקמתם של ישובים חדשים. ההצעה השנייה אומרת : כן נלך

להקמתם של ישובים חדשים, והוצעו 11 במספר, בפיתוח יותר גמיש.

כלומר לא לבסס אותם בדיוק על תכנית הפיתוח שהיתה מקובלת בישובים

שהקימונו עד היום, שכידוע לכם היתה מבוססת על 2 דונם בתי-זכוכית

מר י. אדמוני

ועל גידול עגבניות. כלומר, הוצעה תכנית גמישה יותר המתאימה את עצמה למסקנות השותפות של המחקר והפיתוח.

השר מ. קול : מה יהיה הגידול המשקי במקום עגבניות?

מר י. אדמוני : למשל, גידולי ירקות אחרים. גידולי

פרחים. אנחנו כבר היום נכנסים לגידולי

פרחים. השר קול, אני רוצה להגיד לך, כי מבחינת האפשרויות, נראה

שאינן גבול לאפשרויות שלנו. עונת היצוא העכשווית נגמרת וישנם

כאן שר החקלאות ומנכ"ל משרד החקלאות והם יכולים לספר לכם סיפורי

הצלחה יוצאים מן הכלל ועל אפשרויות גדולות מאוד שישנן עדיין

בשיווק של תוצרת, לאו-דווקא בעגבניות, אלא במינים אחרים, בזנים

אחרים, כשאני חושב שהאופק שלנו מבחינת היצוא החקלאי, בתום העונה

הזו, הוא אופק יוצא מן הכלל, מבטיח מאוד. רק אתמול ראיתי את

גמר יצוא האבטיחים מהבקעה ואני חושב שמי שרוצה לראות מחזה מרנין,

ירד ויראה את מהלך האדיר הזה. את התוצרת בכמויות אדירות של אלפי

טונות שזורמת לשדות התעופה ולנמלים - זה משהו יוצא מן הכלל.

ואני אומר שוב & שר החקלאות, מנכ"ל משרד החקלאות יכולים למסור

על התוצאות הכלכליות של ייצוא התוצרת ובוודאי הם יאשרו שמרחב

העשייה שלנו הוא גדול מאוד. בנושא זה לא צריכים להיות סקפטיים.

פס לנו בעיות - אילו גידולים לגדל,

איפה לתת את העדיפות, מה לעשות קודם, מה לעשות אח"כ? יש לנו

בעיות לגבי הטכנולוגיה, אבל נדמה לי שאין לנו בעיה לגבי העניין

היסודי - שיש לפנינו עדיין שוק גדול מאוד לתוצרת חקלאית טרייה.

בעניין זה לא צריך להיות ספק בלבנו.

כאמור, משרד החקלאות והמחלקה

להתיישבות, בעקבות מסקנות ועדת הביניים, אמרו כי יש ללכת להצעה

החליפה, השניה. כלומר, לא לעשות רק להשלמת הישובים הקיימים, אלא לעשות גם להקמתם של 11 הישובים הנוספים, תוך הגמשת התכנית המשקית שלהם. והרשות לתכנון והמחלקה להתיישבות גיבשו ביחד הצעה להקמת הישובים הללו, שהיא הצעה יותר גמישה מבחינת התכנית המשקית שלנו. כזכור, אני עניתי, בחשובה לשאלה שלא אנשי האוצר בנושא זה, גם בישיבה הקודמת של אנשי הועדה. הועדה שלנו, היושבת כאן, בעצם כבר אישרה את ההצעה הזו להקמתם של 11 הישובים הללו בישיבותיה הקודמות, מהם היא אישרה, באופן קונקרטי, 6 ישובים להקמה כבר ב-1977, בין אם בהקמה כישוב, ובין אם התחלת ביצוע התשתית לקראת הקמה של ישוב. כך שמתוך 11 הישובים, פעולה חשובה מאוד תתבצע כבר במהלך 1977, עפ"י החלטותינו.

עכשיו, לנושא הזה של 11 הישובים

שהוא נושא ספציפי, אני מבין שהיו"ר הכין פה הצעה שאומרת כי יש לעשות לגיבוש כח האדם, לארגונו והכנתו, לרבות הקמת מחנה מעבר והכשרה שבאמצעותו נתחיל להכין את הגרעינים לאיוש הישובים המוצעים להקמה כבר היום. אני בהחלט רואה בחיוב הצעה כזו, מפני שהכנת גרעינים היא תהליך טוב. אני רוצה להגיד שכבר היום, אנחנו בדרך כלל מכינים גרעינים שנה מראש, כאשר אנו משתמשים במחנה המעבר הקיים בצוהר. ואנו הפכנו את האחזות כפר דרום למחנה מעבר לצורך הקמת הישובים באזור קטיף, אבל מספר הגרעינים, מספר המועמדים להתיישבות הוא גדול, הלחץ הוא גדול, ואין סיבה שלא להביא לאזור עוד מתיישבים רבים - אלה שמהווים את כח האדם הפוטנציאלי להתיישבו באזור.

מבחינת הספקת המים, לא תהיה לנו

בעיה, במערכות הקיימות של הנקז החופי העומד לרשותנו ומה שעומד לרשותנו בקו ירקון - נגב או כנרת נגב - להעמיד לרשות הישובים המוצעים קונקרטי להקמה את כמויות המים המתאימות והדרושות להם.

הוזה אומר, כ-300 אלף קוב לישוב. בפיתוח המלא אנו שומרים לנו את האופציה למליון קוב לישוב, אבל היום אנו מדברים על 300 אלף קוב לישוב.. כלומר, סה"כ, אנו מדברים על כ-3.5 מליון קוב.

פה יש החלטה שהתקבלה במערכת המעם שלנו לפני 3 חדשים, שלפיה, קו זוהר - צאלים, שעכשיו הוא בתהליך ביצוע, יביא בחשבון הספקת 20 מליון קוב מים נוספים להתיישבות בדרום הארץ, כך שמבחינת הטווח המידי של הפעולה שלנו, אנו לא תלויים, לא בכור גרעיני ולא בהולכת הקולחים, שכפי שאמרתי איננה למטרה הספציפית של הישובים שקיומם על גידולים אינטנסיביים, אלא על מים שיועברו במערכות שלנו בהתאם להחלטות שקיימות בכל מוסדות המים. כך שמבחינת הספקת המים אין בעיה.

מבחינת משבצות, יהיה צורך לרכז את המשבצות ולהעמיד אותן לרשות הגרעינים, בדומה לתהליך שנעשה בעבר, כאשר החלטנו על הקמת ישובים באזור הזה. זה יעשה תוך פיצוי הבדואים ותוך ישובם בהתאם לתכניות שנעשו בעבר - ויו"ר הועדה הזו הציע פה הצעה ספציפית לנושא זה - שתגובש בתוך חודש הצעה להשלמת הפעילות הזו.

מה שעוד דרוש לנו במסגרת הזו הוא סלילת כביש מימית לאזור קטיף, כדי שאפשר יהיה לפתוח א את האזור שמצפון לימית להתיישבות. היום הגישה שלנו היא מתוך הרצועה, כאשר, כידוע, אנו בונים את כל המערכת הזו כמערכת עומדת בפני עצמה, שאיננה קשורה ישירות לתוך המערכות של הרצועה, ולכן חשובה לנו פתיחת הדרך מימית לישובים שבאזור קטיף, כדי באמת ליצור את הרצף ההתיישבותי הזה, של מה שאנו קוראים פה "חבל רפיח".

לסיכום הקקירה הקצרה הזו...

סגן רה"מ י. אלון :

אולי תכלול בסיכום גם מה המרחק
שבין הגבול המערבי לאזור ההתיישבות

המתוכנן, עד לעיר אל-עריש.

מר י. אדמוני :

לסיכום - האמור בשטח שממערב לבאר-

שבע, בואכה ימית ואל-עריש. אל-עריש

נמצאת בקצה התכנית הזו. היא היתה מתוכננת על 2 טיפוסים משק -
האחד לגידול גרעינים; והאחד - לחקלאות אינטנסיבית. בינתיים
אנו מתייחסים בעיקר לשטח של הגידולים האינטנסיביים, אשר מסומן
פה בקו הכחול - על בסיס הבריקות האקלימיות שבוצעו על ידינו
ומפות בשטח. המדובר, אם כך, בעיקר, בשטח שבין אזור מבטחים לבין
אל-עריש. בשטח הזה יש יותר מ-1,200 משפחות בדואיות. אני
לא יודע את המספר, אבל יש וודאי יותר. חלקם בריכוזים קיימים,
כמו - אבו-טווילה, שיח' זויאד, כלומר, התיישבות טמי עירונית.

השר י. גלילי :

אני אמרתי - 1,200 בתחום המוצע.

מר י. אדמוני :

אני חושב שיש יותר.

השר ח. צדוק :

יש לך השערה כמה יש?

מר י. אדמוני :

לי אין, אבל המספר הוא יותר גדול

מהמספר הזה, וצריך לדעת למצוא

את הפתרון המתאים להם, אם אנחנו באמת רוצים להרחיב את המסגרת
ההתיישבותית פה להיקף המוצע.

כפי שאמרתי, מבחינה אופרטיבית, לגבי

המפעל הגדול, מה שאנו מבקשים היום :

מר י. אדמוני

2. את הברכה לביצוע תכניות המחקר והפיתוח. אנחנו מבחינתנו ערוכים לקראתם.

מבחינה אופרטיבית, התיישבותית, בעצם לחזור על החלטה שכבר התקבלה פה בדבר הקמתם של 11 ישובים - מהם 6 במהלך השנה הזו. ריכוז המשבצות לצורך זה, ופתיחת הדרך לאזור קטיף, על-מנת שאפשר יהיה לממש את פעולות ההתיישבות באזור קטיף.

אולי אתה תסביר לנו את הצבעים השונים ?

השר ח. צדוק :

הירוק מסמל את התחומים האפשריים או המשבצות האפשריות להקמת הישובים

מר י. אדמוני :

על בסיס גידולים. השטחים היבוקים הללו, אינם, כל משבצת בפני עצמה, משבצת לישוב, אלא כזו שיכולה לכלול ישובים. השטח הכתום הוא שטח הסגירה ובשטח הסגירה הזה יש תכנון ל-10 ישובים. זאת כדי לסבר את העין. כל משבצת פה איננה משבצת לישוב. סה"כ אנו מדברים על שטחים קטנים. זהו ציון אפשרויות לגושי התיישבות נוספים בתוך המרחב שבו מדובר.

כל 11 הישובים עליהם מדובר נכנסים

לתוך המערכת של שטח התפיסה, כולל הרובית.

איפה פה הגבול הבינלאומי.

השר מ. קול :

הגבול הבינלאומי הוא הקו הירוק הזה.

מר י. אדמוני :

היכן הגבול של הרצועה?

השר ח. צדוק :

השר ח. צדוק

מר י. אדמוני :

הקו המזרחי של הרצועה הוא כאן.

ההתיישבות שאנו אישרנו היא כולה

בתחום שטח התפיסה, בדרום רצועת עזה בואכה ימית, ובחרובית, באזור הזה. ז"א, למרחב הזה, אנו עדיין לא נכנסנו.

מר מ. קרונה :

מאיפה לקחתם את המספר 110 ישובים?

מר י. אדמוני :

זו השערה, זו מגמה, זה לא מספר סופי.

זו מגמה. זוהי תכנית מגמתית ולא

תכנית קונקרטית. היא מדברת על אפשרויות מבחינת הספקת מים. על מציאותם של שטחים בתחומים מסויימים. לא צריך לראות זאת כתכנית : "כזה ראה וקדש". זו מגמה לבדיקה.

השר מ. קול :

חברים, יש לי כמה הערות : קודם כל,

באחת הישיבות של ועדת א השרים הזו,

אמרתי כי אני אינני תומך בהקמת ישובים המבוססים על ענף חקלאי אחד. ישובים כאלו הם תמיד בסכנה. גם כאשר מדובר בבתי זכוכית, זה גם כן ענף אחד. יכולה להיות רוויה בעגבניות, פרחים או זן אחר, ואני מזהיר שוב פעם בפני ההתלהבות הגדולה הזו. אני חושב שטוב שרוצים לחקור את הנושא הזה. כי החוקרים הם פחות פסקניים, מטיבעם, הם יותר סקפטיים מאשר אנשי הביצוע שהם אחוזי התלהבות.

עכשיו, אנו חיים בתקופה שיש בה הרבה

מאוד חידושים. בארה"ב עכשיו רוצים לגדל גם ילדים במבחנו. רענן וייץ רוצה לגדל ישובים במבחנו. אני מאוד מעריך את יוזמותיו, אני חושב שהוא הוכיח את עצמו בהרבה דברים. אני אומר זאת לשבח. המחלקה להתיישבות מגלה ערנות לחידושים וניסויים. ואני בעד מחקר, ומחקר יכול להיות גם למטרות שלום. אפילו אם יחזירו את כל השטח

חזרה למצרים, גם אז המחקר הזה יכול להיות תרומה לשלום. אנו מבטחים שנשרת את האזור במחקרים.

הערה שלישית - התכנית הזו כפי שהיא

מוגשת פה, עם הסעיף הראשון של השר גלילי - שאנו מחייבים בדרך כלל את המגמה הזו - אני לא מוכן לתמוך באופן כללי במגמה הזו, כי אני לא יודע מה היא? אני שמעתי פעם תכנית של משה דיין, כשהוא היה עדיין שר בטחון, האומרת כי תכנית השלום שלו היא בקו אל-עריש - רס - מוחמד. נדמה לי, שליש השולחן יש כאן אחדים שגם כן תומכים בקו הזה. מכיוון שאני אינני מאמין כי זוהי תכנית שלום, לדעתי זו תכנית לטרפד את השלום ולא תהיה תכנית שלום על בסיס התכנית של קו אל-עריש - רס-מוחמד. לכן כשהשר גלילי קורא את הסעיף הראשון ואומר כי אני צריך לתמוך במגמה הכללית של התכנית הזו, פרושו של דבר, שאני צריך לתמוך במגמה הכללית של התיישבות שלנו עד אל-עריש ואני נגד זה. כדי להקל מבחינה מדינית, נעניתי בשעתו לבקשת היו"ר שלא להקים רעש מסביב לזה ולהוריד את הערעור שלי על איזורה הרובית - ועשיתי זאת, כי בשבילי, ישוב אחד איננו קובע. לא רציתי שיהיה מסביב לזה ויכוח, עם ערעור בממשלה וכל הפרסומת הנלווית לזה, אז הורדתי את הערעור לפי בקשת היו"ר בישיבה הקודמת. אבל אם באים הנה עם מגמה להקים אזור התיישבות עד אל-עריש, אני נגד המגמה הזו, כי אני רואה במגמה הזו מגמה מסוכנת מאוד. אני מבין שיהודים מתלהבים מאוד מהגדה המערבית - שם יש מקומות קדושים, הסטוריה יהודית ויש ויכוח קשה מאוד לגבי על מה מתר לוותר ועל מה אסור לוותר, אבל אפילו הליכוד לא אומר כי הוא כל כך אימפריאליסטי לגבי האזור הזה של סיני. אני מבין כי יש ויכוח קשה לגבי הגולן כי זה קשור בעתיד הגנת הגליל, לאור הנסיון שלנו, אבל מה התאבון הגדול הקיים פה לרוץ עד אל-עריש. לכן אני מזהיר בפני המגמה הזו.

השר א. ידלין :

עד איפה אתה הולך?

השר מ. קול :

אני הצעתי פעם בממשלת גולדה, אינני

יודע האם אתה היית כבר בממשלה הזו או

לא, שגבול הבטחון שלי בסיני הוא בין 10 ל-12 ק"מ מעבר לקו הבינלאומי. זה היה בשעה שדובר על שדה-התעופה, ואז נאמר כי אנו רוצים בין הרצועה לבין סיני בחגורה התיישבותית. אז חגורה התיישבותית זה בין 10 ל-12 ק"מ. וכאשר מדברים על חגורה, זה גם כן נקרא חגורה? זה אבנט. זה יותר מאבנט. לכן אני אומר כי הדבר הזה לא נראה לי, ואני מתנגד לזה, ואם אתם רוצים להחליט על כך, אני מבקש להביא זאת לממשלה.

לי יש עוד ספקות לגבי בעית הישובים

שלנו המשולבים בתוך הרצועה בין הישובים הערביים. אני שמעתי גם מאחרים שהביעו כאן ספקות לגבי הישובים האלה. אינני יודע האם זה טוב ומה הנסיון עם זה? יש לי ספקות כבדים בענין הזה.

אני תמכתי כל השנים במגמה של חגורה

בטחונית התיישבותית שתפריד בין סיני לרצועה - מטעמים בטחוניים, מטעמים התיישבותיים, מכל מיני בחינות, כגבול בטחון של ישראל.

ואם מדברים על גבול בטחון של ישראל, הכוונה לגבול בטחון, ואני אומר שתכנית כזו מוכרחה לעורר התנגדות כוללת, וידידינו בארה"ב ובכל מקום בעולם יגידו בפרוש, כי התאבון שלנו הולך ומתפשט וכי אנו למעשה לא רוצים לוותר על שום דבר. אנחנו רוצים לקחת יותר

ויותר שטחים, ואתם יודעים שיש שם אלרגיה גדולה לענין הזה של ההתנחלויות. ואני לא נבהל מהאלרגיה כשההתיישבות חיונית לבטחונה של ישראל. אני לא נבהל, אני הצבעתי בעד הישובים בגולן והישובים שקמו, כי אני בעד גבולות בטחון ולא בעד סידורי בטחון או דברים אחרים. אבל מה שמוצע פה זה נוגד את התפיסה של כל ממשלות ישראל,

השר מ. קול

כפי שאני הבינתי אותה, ממלחמת-ששת-הימים ועד היום הזה. לכן אני נגד המגמה הזו.

אני לא נגד מחקר. להקציב כסף למחקר,

כפי שאמרתי, זה תמיד דבר טוב. יש פרנסה לחוקרים. בודקים גם עניינים אזוריים והמחקר יכול להיות טוב כתרומה לשלום באזור. לכן אני מזהיר מפני מה שפה מוצע.

סגן רה"מ י. אלון : לפתחת-רפיח יש חשיבות איסטרטגית

ממדרגה ראשונה. משום שציר הפלישה

ההסטורי והאקטואלי, המודרני, ממצרים האפריקנית צפונה לאזור אסיה וישראל עובר לאורך חוף הים. מכיוון שמדובר ברצועת-עזה צפופת האוכלוסין מצד אחד. ועל אל-עריש עם אפשרויות של התיישבות מצרית נוספת בסיני כאשר נזכה בשלום, מצד שני, ייחסתי עוד ב-1967, ואני מייחס היום, ביתר שאת, חשיבות מיוחדת להתיישבות בפתחת רפיח. אני כתבתי על כך בשעתו וקראתי לאזור "צפון מזרח סיני".

השר י. גלילי : אנו פתחנו זאת ל"חבל רפיח".

סגן רה"מ י. אלון : אני בעד זה. זה יותר ברור. ואני

מציע לחברים - בין שהיו להם ספקות

בשעתו, כשהחלטנו על הקמת שדה התעופה הצבאי ועל המרכז העירוני, ולא לה שתמכו, להיות מרוצים מההחלטה הזו. אני אינני חושב שחלל רפיח, במשמעותו המקורית, חורג מהפרמטרים שלאט, לאט הצלחנו להחדיר אותם לדעת חלקים חשובים בציבור העולמי, אם כי אל תטעו להאמין כי הם קיבלו כבר את הפרמטרים הללו. אני נתקלתי כבר לא פעם בהתבטאויות של עשרות קילומטרים וכו', אבל בכל אופן, זה אזור שראוי להאבק עליו כמו על אזורים איסטרטגיים אחרים, לא פחות מאשר רמת-הגולן, בקעת-הירדן וכו'.

שנית - אני מזהיר בפני - "תפסת מרובה".

המפה הזו שהיא מגיעה עד לתוך אאל-עריש, היא עלולה להביא לבומרנג כזה, שאינני יודע לאן היא תלחץ אותנו חזרה מזרחה. הרובית צריכה להיות הנקודה הקיצונית ביותר לכיוון מערב. זה 15 ק"מ מאל-עריש. זה המקסימום. זה כבר קרוב מאוד לעיר ערבית הסטורית קיימת, עיר שיש בה יוקרה למצרים, וצריך לנסות להבין גם את אפשרויות הסבל של הצד השני. לא שאני חושב שחורבית תתקבל בברכה בצד השני - אבל כקו רציני למיקוח, שניתן להסביר אותו איסטרטגית, הדבר הזה עוד אפשרי, מעבר לזה, זו התגרות (תסלחו לי) ואם כך, יש גם ממערב לאל-עריש כמה אזורים טובים. אני גם רוצה שיהיה מרחק משדה-התעופה הצבאי עד לגבול.

השר מ. קול :

אני קראתי עכשיו קינה של משורר אחד על זה שאנו רוצים לעזוב את הדגים

של ברדווילצ למען השלום.

סגן רה"מ י. אלון :

לכן גם אני בדעה, כי באשרנו את הצעת ההחלטה שהובאה על-ידי היו"ר, שאמנם הגבול הצפון מערבי לכיוון מצרים טעון אישור הממשלה.

הערה שניה - לפי הערכתי המדינית -

השר י. גלילי :

חרשה לי הערה - כאשר אנו מדברים על פרמטרים של מחקר, אנחנו לא קובעים גבולות. כאשר אנו מדברים על העלאת ישוב על הקרקע, יש לזה ערך.

השר מ. קול :

אבל פה כתוב שהוועדה רושמת לפנייה את אנשי המגמה הכללית של תכנית המפעל הדרומי.

השר י. גלילי :

אם תקשיב לדברי, תבין מה אני מציע.

לי נראה שאם יאשרו את הצעת ההחלטה

שאני מביא פה, אי אפשר יהיה לומר כי ממשלת ישראל אישרה כי הגבול

הדרומי - מערבי שלה מגיע עד פרברי אל-עריש. הועדה שלנו, עוד

לא הממשלה, אישרה תכנית מחקר וקבע טווחים גיאוגרפיים של המחקר

הזה, בכך לא נקבעו קביעות של ממשלת ישראל לגבי גבולות המדינה.

זאת ביחוד שיש שם סעיף האומר כי תכנית אופרטיבית תובא להחלטה

וכי העלאת כל ישוב חדש טעונה החלטה.

השר מ. קול :

למה נחוץ בכלל סעיף כזה?

השר י. גלילי :

זה דבר אחר. על זה אפשר לדבר.

מר מ. קרונה :

אם יש פרסומת לעניין היא לא מיו"ר

הועדה. הוא נזהר מאוד מפרסומת.

השר י. גלילי :

יש פרסומת ויש פרסומת, אלו דברים שונים

סגן רה"מ י. אלון :

באשר לעמדותי ההסטורית, בעקבות הערת

השר מ. קול, כשהבאתי רשימת הצעה

להקים ישובים באזור הזה, היה זה דווקא משה דייך, שר הבטחון דאז,

שהתנגד לכך, והוא אף נתן סובסידיה לבדואיים לנטוע שם עצי קקיון,

כדי שיתפרנסו על קקיון. וכאשר קיבלנו החלטה בדבר הקמת הישובים,

היינו צריכים לתת פיצויים לאותם הבדואיים שקיבלו מאיתנו סובסידיה

לנטוע עצים, על מנת לפצות אותם על העצים שעקרנו, כך שזה יכול

להיות גם כך וגם אחרת.

לפי הערכתי המדינית, הקצב של מאמצי

השלום עלול לגבור לקראת השליש האחרון של שנה זו. מבחינות

מסויימות (ואני חוזר על זה כבר בפעם המי יודע מה) { שערן החול

סגן רה"מ י. אלון

עלול לאזול, והמאבקים על גבולות בני הגנה ימצאו אותנו לא ערוכים מספיק מבחינה התיישבותית. והפעם אני מתכוון לא רק למספר הישובים ופריסתם, אלא גם לשורשיותם ועוצמתם המשקית והחברתית. לכן אני מציע שעל כל ישוב נוסף שנצטרך להחליט, נביא בחשבון כיצד הוא משתלב בקונספציה הכללית ואיך הוא מחזק את המאחז הקיים כבר.

שנית - מר אדמוני הזכיר גם אפשרות

של חיזוק הישובים הקיימים - אני ממליץ על כך שהישובים יהיו ישובים, ופחות שיראו כמחנות ארעיים ויותר כיישובים. יהיה לזה משקל. זה נכון, אגב, לא רק לגבי פתחת רפיח, אלא גם לגבי בקעת הירדן וכל אזור אחר, כולל מעלה - האדומים.

אני מחייב את ההחלטה, אני מחייב את

המבמה. אני עומד על כך שיהיה ברור כי הגבול איננו אל-עריש, כי אני חושש שזה מחר יהיה בעיתונים ויאמר כאילו החלטנו על התיישבות עד אל-עריש. ואני אומר לכם, אני אינני טועה בזה, תסמכו על החושים שלי, אני הרי בעד התיישבות כל הזמן. זה יכה אותנו. זה יקרדים את הראקציה המערבית או האמריקאית, במקום להרדים אותם קצת. והדעות האלו נפוצות, והדברים יופצו - כבר הבוקר היה פרסום על הדיון הזה.

אתה טועה, כבר ביום שישי.

השר י. גלילי :

הערה אחרונה לגבי הפרסום האלמנטרי,

סגן רה"מ י. אלון :

ההכרחי - מדובר כל הזמן על המחלקה

להתיישבות של הסוכנות. צריך לדבר על המחלקה להתיישבות של ההסתדרות הציונית, כי אחרת, הסוכנות תהיה הקרבן הראשון שהאמריקאים יכו אותו, אם הם ירצו לנקוט נגדנו בסנקציה נגד התיישבות בשטחים

המוחזקים. הסוכנות היא סוכנות מאושרת לצרכי מגבית, מה שלא כן, ההסתדרות הציונית. לכן אני מעיר זאת לצורך זהירות.

במה שמוצע לנו לסיכום יהיו 3 יסודות :

השר ח. צדוק :

1. החלטה על ביצוע ועריכת בדיקה ומחקר.
2. אימוץ עקרוני של מגמת ההתיישבות המונחת ביסוד של מה שהוצג לנו.
3. כל החלטה אופרטיבית, בין אם על התכנית פולה ובין על כל ישוב וישוב, טעונה החלטה נוספת.

לי נראה שאנו יכולים וצריכים להסתפק

בענין הראשון - כלומר, ההחלטה על הבדיקה והמחקר; ובענין האחרון, שהוא בעצם מובן מאליו - שכל החלטה על הקמת ישוב צריכה להיות מקובלת כאן; ולהמנע מהחלטה עקרונית על אימוץ מגמת ההתיישבות הזו.

אני רוצה להסביר - יש שיקול לבדו

של ענין ויש שיקול מדיני, טקטי. בשביל לבצע מהיום למחר תכנית של בדיקה ומחקר, לא צריך אלא החלטה אופרטיבית על ביצוע תכנית בדיקה ומחקר.

אין צורך בועדת שרים לשם כך.

השר א. ארזן :

אם צריך לשם כך תקציב של 30 מליון,

השר ח. צדוק :

שחצי מזה תוצא בשנה זו וחצי בשנה

הבאה, אז זה צריך להיות מובא לכאן. אנחנו מחליטים החלטה על

ביצוע בדיקה ומחקר.

אני חושש שגם החלטה על בדיקה ומחקר

כשהיא מלווה במפה הזו, גם היא כבר תתפרש כבעלת מגמות מדיניות

מרחיקות לכת. ואין לנו כל צורך מעשי להוסיף לזה אישור עקרוני,

השר ח. צדוק

שאינן לו משמעות מעשית ביצועית, שיש לו רק תוכן פוליטי והוא
עלול לגרום נזק. אני כשלעצמי, למשל, מהרהר, מערער, מסתייג
משתי נקודות מההיקף הזה:

- א. הגבול המערבי של שטח ההתיישבות בפתחת דפיה.
- ב. התיישבות בחלקי רצועה המאוכלסים אוכלוסיה ערבית.

זאת החלטנו.

השר ש. רוזן :השר ח. צדוק :

החלטנו, אבל אני מוסיף להביע את
דעתי בעניין הזה. אבל העניין הזה
לא צריך לעמוד לפנינו לדיון. מה שעומד לפנינו לדיון היום, זו
החלטה אופרטיבית על ביצוע תכנית בדיקה ומחקר, תוך הדגשה שהחלטה
על כל ישוב קונקרטי תובא הנה לאישור, רבלי החלטות פוליטיות
עקרוניות שאינן להן משמעות אופרטיבית ושיש בהן רק חשש של נזק
פוליטי.

גם בלי צמידות למפה.

השר מ. קול :

מר אדמוני אמר בתחילת דבריו כי היו

השר ש. רוזן :

2 הצעות למחקר - היתה הצעה לקיים את

המחקר במסגרת הישובים הקיימים; והיתה הצעה שניה - להקים 11
ישובים ולערוך בהם את המחקר. קודם כל, אני קובע זאת - אני
מציע באמת שנחליט על המחקר ולא נחליט על ישובים. אם רוצים להחליט
על ישובים, זה לא צריך להיות בהקשר עם מחקר.

גם אין הצעה כזו.

השר ח. צדוק :

אין הצעה ספציפית אבל דובר כאן על
איזה דבר.

השר ש. רוזן :

זו אינפורמציה, אין הצעה להחלטה.

השר ח. צדוק :

אין היום הצעה להחלטה, אלא להפך,
יש החלטה שכל ישוב נוסף על אלה שכבר
הוחלט, טעון החלטה של הועדה הזו.

השר י. גלילי :

כן, אבל באינפורמציה שלו הוא קשר זאת
למחקר, ואילו אני אינני קושר זאת
למחקר. את המחקר אני מקבל מראש, כאלטרנטיבה ראשונה. אפשר לקיים
את המחקר ללא קשר האם כן נקים ישובים או לא נקים ישובים.

השר ש. רוזן :

דבר שני - אני מחייב את ההתיישבות
בפתחת רפיח, אם כי נמנעתי, אבל נמנעתי מסיבות של אי שיקום
הבדואים. אמנם הובאה תכנית, אבל אני יודע שהיא לא תספק אותי.
אני יודע, כי נהלנו מו"מ, אבל אני מחייב את ההתיישבות בפתחת-רפיח.

אני מקווה שאתם תשתתפו בהתיישבות
שם.

השר י. גלילי :

נראה איך אתם תשקמו את הבדואים.
אני מחייב את זה גם, משום שאני חושב
שאולי דווקא כאן יהיה חיקון גבול של 10-15 ק"מ, שהוא הכרחי, סביר,
לעריכת המו"מ, וזה נחוץ לנו כאשר אנו מדברים על פשרה טריטוריאלית
שיכולה לכלול גם את רצועת עזה.
עם זאת, אינני מחייב הרחבת חבל רפיח
עד ללא גבול, עד לאל-עריש.

השר ש. רוזן :

השר ח. צדוק :

זה לא ללא גבול, זה הגבול.

השר ש. רוזן :

אני מסכים עם השר צדוק, אני חושב
שמספיק שנחליט על המחקר ביחס לתכנית
דרומית, שגבולותיה לא נקבעו בשום מקום.

סגן רה"מ י. אלון :

צריך לקרוא לזה : "דרומה-לבאר שבע"
לרמות את העולם.

השר ש. רוזן :

אם כן, הדבר הזה נחוץ, הדבר הזה מתקשר
גם עם כוונתנו לדבר בממשלה על מפעל
ההשבה והשפכים.

השר י. גלילי :

אני רוצה לומר עוד דבר - אני בכמה
הזדמנויות אמדתי על כן שאני רואה בחומרה מיוחדת את ההתיישבות
ברצועת עזה. המדובר בקטיף א', ב', ג', ד', ה', ו', ז', שהוחלט
עליה, ואשר לגביה נשארתי, לצערי, בבדידות מזהירה.

מר מ. קרונה :

אני רציתי לשאול. אני חושב שנקודת
המפתח בהצעה המוצעת היא המילה "פיתוח".

השר י. גלילי :

"מחקר ופיתוח".

מר מ. קרונה :

זו נקודת המפתח. אבל יש פה נקודה -
בעקבות דברי מר אלון, שאפשר לנסח
את ההצעה כך שיחברו באופן ברור שלא קובעים את הגבולות באל-עריש,
אלא הולכים לנושא זה. אבל יש פה בכל זאת דבר אופרטיבי מיידי -
ענין הכביש.

השר ח. צדוק :

אין פה שום בעיה.

סגן רה"מ י. אלון :

הכביש הוא בסדר, הוא מימית צפונה.

מר מ. קורנה :

אבל זו החלטה שצריך להחליט, אז צריך להפריד בין כל הדברים האלה. באשר לעניני צריך להחליט על הדברים שרוצים בפיתוחם. ואת עניני המחקר צריך לנסח על המגבלות הקיימות.

סגן רה"מ י. אלון :

צריך לנסות למצוא לזה שם, שם שישים בעיקר דגש על הנגב, אם כי ברור לנו

שזה אמור גם בפתחת רפיה.

השר א. ידלין :

כשאומרים -המפעל הדרומי", זה אומר הכל.

השר י. גלילי :

רבותי, אני רוצה לנסות לסכם - קודם

כל, אני מניח שאתם שמתם לב שהמגמה

שלי היא לחלץ את הועדה שלנו מדיונים בעלי משמעות מדינית, וביחוד בעלי משמעות מדינית דקלרטיבית. להחלטות של הועדה שלנו יש, ללא ספק, משמעות מדינית הרבה יותר כבדה מאשר להחלטות מדיניות דקלרטיביות בלתי התיישבותיות. עם זאת, אנחנו לא הוסמכנו על ידי ממשלת ישראל לקבל החלטות מדיניות על גבולות המדינה. לא זו היתה הכוונה בהצעה הזו. לכן, אין לי קושי לוותר על המבוא הפותח, כי אין לי כוונה, במקרה זה, להבריח החלטות פוליטיות המחייבות את הממשלה לגבי איפה יהיו גבולות המדינה.

השר מ. קול :

אני רוצה לשאול שאלה - אנחנו קיבלנו

חוברת שאתה שלחת לי ואני עיינתי בה.

לחוברת הזו מצורפת מפה, ואם מאשרים את התכנית כפי שהיא בחוברת, עם המפה, וזה מתפרסם, והמפה מתפורסמת, לדעתי זו הקלה מדינית רצינית. החוברת הזו היא לא סוד, ואני מודאג מאוד מהדבר הזה.

השר א. ידלין :

באיזו חוברת מדובר ?

השר מ. קול :

על חכנית המפעל הדרומי. כל מה שדובר

פה מופיע שם. החוברת של ד"ר רענן וייץ.

מר פ. קרונה :

הוא הוציא הרבה חוברות.

השר מ. קולצא :

תסלח לי מר קרונה, מדובר לא על חוברת

של רענן וייץ, אלא על אחוברת שהוצאה

בשם המלכות.

השר י. גלילי :

השר מ. קול, קודם כל, אני רוצה לומר

לך, ברוח טובה, כי ההערה שלך היא בבחינת

"הצתה מאוחרת" (כפי שהחברה אומרים זאת), כי החוברת של חברנו רענן וייץ, ראש המחלקה להתיישבות נחפרסמה ברבים, הודפסה בעיתונות ופורסמה בהצבה רעיונות, מפי הגבורה עצמה - ראש המחלקה להתיישבות. לכן אני אינני מציע שאנחנו היום, בישיבה הזו, ניחן גושפנקא לחוברת.

אין לי קושי לוותר על הסעיף הפותח.

אני אמצא לו הקדמה מתאימה. למשל, כאשר הוברר לי בשבוע שעבר, לאחר הישיבה שהיתה אצל שר הבטחון, כי עומדת להתפרסם ידיעה בנדון, אני דאגתי לטבוע מטבע : "חבל רפיח ומרחב הבשור". אז נמצא לזה מטבע, כי אני גם כן ער לנזק המדיני שיכול להיות ממטבעות וקלוטיביות

חבל אשכול.

סגן רה"מ י. אלון :

אבל, דווקא בעיקבות ההערות הללו של

השר י. גלילי :

החברים, אני רואה חשיבות לכך ~~אמצא~~

שריעננו מחדש את המיידע לוועדה, אם כי בכך עוד לא נקבעות כל עובדות התיישבותיות ופוליטיות.

אם כן, מה שאני מציע הוא :

1. שאנחנו נאיץ את פעולות המחקר והפיתוח הקשורות ביישוב המרחב שניתן לו הגדרה.
2. שהתוכנית האופרטיבית תובא להחלטת ועדת השרים לעניני התיישבות, שללא החלטה על הקמת ישובים נוספים במרחב הזה, בנוסף על אלה שהוחלט עליהם, תבוא לאישור ועדת השרים לעניני התיישבות.
3. שהתכנית המלאה צריכה להביא בחשבון את סיפוק צרכי התושבים המקומיים - ועד אז נרכז את המיידע.
5. שתוך חודש ימים נביא לאישור הוועדה את השלמת התכנית לשיקום

השר י. גלילי

הבדויים בשטח התפיסה. אנחנו חייבים את זה מהעבר.

השר ח. צדוק : שטח התפיסה זה שטח שכבר תפסנו?

השר י. גלילי : כן, כן.

6. שהמחלקה להתיישבות, בשיתוף התנועות ההתיישבותיות, תעשינה להכנת כח אדם לישובים אשר יוחלט על הקמתם - זה כולל גם מחנה מעבר וקליטה ככל שידרש.

7. לממש את סלילת הכביש ימית - קטיף.

מר ע. שפירא : מהו הסעיף הראשון?

השר י. גלילי : אני אמרתי - להאיץ את פעולת המחקר והפיתוח להגשמת יישוב המרחב. אני אתן לזה הגדרה מאומקת ואזהר ממרעין בישיין.

סגן רה"מ י. אלון : אולי אפשר את המילה "פיתוח" לשנות ל"תכנון"?

research and development

השר ח. צדוק : דווקא באנגלית אומרים

וזה הרבה פחות מאשר פיתוח במובן הפיזי. אבל פה, מכיוון שזה יכול להיות נתון לאי הבנות, מוטב להגיד תכנון, ולהדגיש את המחקר.

השר י. גלילי : עוד 3 הערות : כיוון שתכנית כזו צריכה להביא במניין גם את הצרכים : א. של ימית.

ב. של ערי הפיתוח הסמוכות, כמו אופקים, נתיבות, כי תהיינה עליהן

השלכות, אז אני מבקש לשתף את משרד השיכון גם בפעולת המחקר והתכנון.

מ ח ל י ט י ס :

(א) להאיץ את פעולות המחקר והתכנון הקשורות בהגשמת התכנית.

(ב) התכנית האופרטיבית תובא להחלטת ועדת השרים להתיישבות.

(ג) החלטה על הקמת ישובים נוספים על אלה שכבר הוחלט עליהם תתקבל בדרך המקובלת (על הקמת ישוב - החלטה במליאת ועדת השרים להתיישבות; קביעת הגוף המתיישב - החלטה בוועדה הבינ-תנועתית בראשות ח. גבתי.).

(ד) לפעול באמצעות המחלקה להתיישבות, בשיתוף התנועות ההתיישבותיות להכנת כח-אדם ליישובים שיוחלט על הקמתם (לרבות הקמת מחנה קליטה ומעבר לגרעינים, ככל שיידרש.).

(ה) להביא לאישור ועדת השרים, תוך חודש ימים, ההצעה להשלמת שיקום הבדואים בשטח התפיסה.

(ו) התכנית ההתיישבותית המלאה, שתובא לאישור ועדת השרים, תביא במנין סיפוק צרכי התושבים המקומיים.

(ז) לממש סלילת כביש ימית - קטיף. יו"ר הוועדה יבוא בדברים עם משרד האוצר, משרד העבודה ומשרד הבטחון, להבטחת המימון.

(ח) התכנית תביא במנין את צרכי הפיתוח של ימית ושל ערי הפיתוח במרחב.

(ט) לשתף את משרד השיכון במחקר ובתכנון.

הח/12 מרכז אשורותים לדרוזים בגליל.

השר י. גלילי : לאחרונה - אני שואל האם אתם מוכנים

להסמיך את יו"ר הועדה, שר החקלאות,

שר השיכון, שר הבטחון ושר התיירות, להחליט על הקמת מרכז שירותים

לדרוזים בגליל. הדברים בשלים להחלטה וכיוון שהם בשלים, אין

טעם להקדיח את התבשיל. אני מעוניין כי תתקבל בנדון החלטה עוד

השבוע, על דעת הועדה.

לאחר שהוספת את שר התיירות, אין

השר ח. צדוק :

לי התנגדות.

אני מבין שזה לא מחייב תקציב?

מר ש. שירן :

התקציב כולו....

השר י. גלילי :

הדרוזים, זה טוב לבחירות?

מר מ. קרונה :

הדרוזים זה טוב לאותה עמים, לשלום...

השר י. גלילי :

מ ח ל י ט י ס :

להסמיק את יו"ר ועדת השרים לענייני התיישבות, שר הבטחון, שר החקלאות, שר השיכון ושר התיירות להחליט, על דעת ועדת השרים, על הקמת מרכז שירותים לדרוזים בגליל.

מה עם המתאר של מעלה האדומים, האם

סגן רה"מ י. אלוז :

אפשר לגשת לתכנון אותו?

אני אתן תשובה בשבוע הבא.

השר י. גלילי :

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת